

Inden for rammerne af et givet tilskuds- og udligningssystem er tilskud og tilsvarende for den enkelte (amts)kommune og dermed byrdefordelingen (amts)kommunerne imellem bestemt af to forhold, nemlig udligningsniveauer og beregningsgrundlag, dvs. beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

Da opgørelsen af såvel beskatningsgrundlag som udgiftsbehov følger helt klare opgørelsestekniske principper, er der principielt kun mulighed for at ændre byrdefordelingen ved at ændre udligningsniveauerne.

Der er dog én væsentlig undtagelse fra denne hovedregel, nemlig fastlæggelsen af vægten for det sociale kriterium ved opgørelsen af udgiftsbehovene. Dette kriterium er af en så kompleks natur, at det ikke har været muligt at udforme klare og entydige retningslinjer for beregningen af dets vægt, som derfor er politisk fastsat (til 10 pct. for kommunerne og 15 pct. for amtskommunerne).

Da en forøgelse af det sociale kriteriums vægt i gennemsnit vil give (amts)kommunerne i hovedstadsområdet en gevinst, er det således også muligt at påvirke byrdefordelingen mellem hovedstadsområdet og det øvrige land ved at ændre dette kriteriums vægt. En sådan ændring vil dog samtidig få mærkbare byrdefordelmæssige konsekvenser mellem (amts)kommunerne inden for hovedstadsområdet.

Spørgsmål 55:

»Vil indenrigsministeren tilstille udvalget fællesskrivelsen af 27. januar 1983 fra Københavns magistrat, Frederiksberg kommunalbestyrelse, Københavns amtsråd, Frederiksborg amtsråd og Roskilde amtsråd samt Foreningen af kommuner i Københavns amt vedrørende lovforslag L 151 sammen med ministeriets kommentarer til skrivelsen?«

Svar:

Skrivelsen af 27. januar 1983 vedlægges.

Repræsentanterne for amts- og primærkommunerne i hovedstadsområdet anfører i fællesskrivelsen følgende om L 151:

1. at forslaget gør tilskuds- og udligningssystemet mere uoverskueligt,
2. at man ikke kan tiltræde forslaget om en fordeling af statstilskuddet efter beskatningsgrundlag, samt at en yderligere ned-

skæring af tilskuddet i 1984 efter beskatningsgrundlag er helt uacceptabel,

3. at man modsætter sig forslaget konsekvenser for byrdefordelingen mellem hovedstadsområdet og det øvrige land, samt
4. at det for hovedstadsområdet er uacceptabelt, at der ikke i tilskuds- og udligningssystemet er inddraget regionale pris- og lønforskelle.

Ad 1.

Der er med forslaget tilsigtet en forenkling af reglerne om tilskud og udligning. Dette opnås for det første ved, at udligningen efter forslaget bliver uafhængig af statens tilskud. Såvel beskatningsgrundlags- som udgiftsbehovsudligningen varetages således ifølge forslaget af mellemkommunale ordninger, medens statstilskuddet – gennem en fordeling efter (amts)kommunernes beskatningsgrundlag – gøres udligningsneutral i den forstand, at ændringer i statstilskuddet fører til den samme ændring i beskatningsniveauet i samtlige (amts)kommuner.

For det andet gøres udligningen af beskatningsgrundlag ensartet for samtlige (amts)kommuner.

For det tredje gøres samspillet mellem de landsdækkende udligningsordninger og hovedstadsudligningen mere gennemskueligt, således at det er muligt at addere udligningsniveauerne i de to ordninger til ét udtryk, der angiver den samlede udligning for hovedstadskommunerne, hvilket ikke umiddelbart er muligt i de gældende ordninger. Samtidig foreslås den amtskommunale hovedstadsudligningsordning helt ophævet.

Endelig gennemføres for det fjerde en reaktionel samling og ajourføring af de gældende love til én samlet lov om udligning og generelle statstilskud.

Forslaget gør således tilskuds- og udligningssystemet mere overskueligt og enklere.

Ad 2.

Som det er fremgået ovenfor, er et af de bærende elementer i forslaget, at statstilskuddet fremtidigt fordeles efter beskatningsgrundlag.

Heraf følger umiddelbart, at også en nedsættelse af statstilskuddene vil blive fordelt efter beskatningsgrundlag. Det konkrete forslag om en nedsættelse af statstilskuddet til